«Знищити ХАМАС неможливо»

Міністр закордонних справ Палестини Ріяд аль-Малікі про вигнання з Гази, військові цілі Ізраїлю та можливе припинення вогню

Інтерв'ю провів Алєксандер Ізелє

Після чотирьох місяців війни в Газі Ізраїль оголосив про наземне вторгнення в місто Рафах. Міністерка закордонних справ Німеччини Анналена Бербок виступила з терміновим попередженням, назвавши майбутні напади гуманітарною катастрофою. Як ви оцінюєте ситуацію в секторі Газа?

Я згоден з Бербок, що ситуація критична – більш ніж критична. Поки що інші держави утримуються від того, щоб називати те, що відбувається в Газі протягом останніх місяців, геноцидом, як це сприймаємо ми. Напад на Рафах доведе, що відбувається геноцид. Лише позаминулого тижня, щоб звільнити двох заручників, армія Ізраїлю вбила 126 палестинців, переважно жінок і дітей, поранила понад 200 осіб і націлювалась на 50 локацій в самому лише Рафаху. Цілком очевидно, що Ізраїль не дотримується своїх зобов'язань згідно з міжнародним правом і чинить всі типи злочинів, щоб досягти своїх цілей. Ситуація розгортається до стану гуманітарної катастрофи, за якою світ спостерігає по телевізору. Дуже важливо, щоб інші держави не просто робили заяви, а вживали заходів. Заяви не організують безпеку та захист, які потрібні невинним людям у секторі Газа.

Поки світ дивиться на Газу, з поля зору зникає Західний берег. Яка там ситуація?

Окупаційні сили, ізраїльська армія та озброєні групи поселенців тероризують цивільне населення та чинять усілякі злочини проти палестинців на Західному березі. Вони користуються тим, що світ зосередився на Газі. Щодня відбуваються звірства, такі як конфіскація землі, знищення будинків, викорчовування дерев, вбивство невинних людей і тероризування родин чи школярів. Ці злочини добре скоординовані між солдатами й поселенцями –

солдати завжди мають можливість втрутитися й захистити поселенців від будь-якої реакції з боку місцевих палестинців. Завжди все закінчується тим, що палестинців б'ють, затримують чи конфіскують їхню власність. Цьому треба покласти край. Будь-яка реакція міжнародної спільноти також має стосуватися ситуації на Західному березі.

Ізраїль заявив, що його мета – знищити ХАМАС. Після масових вбивств 7 жовтня які ще варіанти має Ізраїль?

Є декларовані цілі, а є недекларовані. Проголошені цілі Ізраїлю недосяжні – в перші дні вони говорили про знищення ХАМАСу, потім – про знищення бойової спроможності ХАМАСу, а тепер говорять про те, що треба забрати зброю ХАМАСу. Знищити ХАМАС неможливо, і звільнити заручників живими також насправді неможливо під час потужних бомбардувань, які зараз відбуваються. Ізраїль про це знає.

А непроголошених цілей – зробити Газу непридатною для життя, примусово виселити палестинців з Гази, масово вбивати палестинців, зокрема дітей і жінок, зруйнувати систему державних послуг, охорони здоров'я й освіти – Ізраїль досягнув за перші місяці. І при цьому продовжує війну.

Це означає, що ХАМАС і надалі існуватиме як політичний суб'єкт. Яким ви уявляєте майбутнє автономного палестинського уряду? ФАТХ і ХАМАС ведуть переговори про уряд технократів?

Між Західним берегом і Газою немає різниці, і Палестинська національна адміністрація відповідальна в обох цих місцях. Як Палестинська адміністрація, ми не будемо нічого обговорювати, поки триває війна, поки не досягнуто постійного припинення вогню. Тільки тоді ми зможемо говорити про повернення служб і активізацію нашого особового складу в Газі. Для того щоб ми могли взяти на себе відповідальність як влада в Газі та шукати способи надавати людям найбільш потрібні послуги, важливо, щоб міжнародна спільнота наполягала на припиненні вогню та закінченні війни.

Яким може бути порядок безпеки в Газі після війни? І як можна контролювати ХАМАС?

Це ми готові обговорювати – з огляду на те, що Палестинська адміністрація повинна мати всі повноваження, не лише для надання послуг, але й для організації безпеки. Очевидно, нам потрібно відновлювати потужності, потрібно навчати людей. Для цього необхідна підтримка різних країн, і ми відкриті до таких

обговорень. Можливо, потрібен перехідний період, перш ніж ми досягнемо спроможності повністю взяти на себе контроль за безпекою, але врешті Палестинська адміністрація має контролювати ситуацію на місці. Палестинська адміністрація – єдиний орган, що представляє людей як у Газі, так і на Західному березі.

Що вам потрібно від міжнародних партнерів серед арабських країн і на Заході?

Від арабського світу нам потрібна політична та фінансова підтримка для відбудови після війни. Вони визнають свою відповідальність, особливо країни Перської затоки. Але окрім «плану Маршалла» для Гази, є ще дещо: нам потрібне спільне бачення майбутнього. Ми тісно співпрацюємо з арабами, координуємось з ними та намагаємося показати спосіб перейти від поточної ситуації до стану, в якому ми хочемо бачити весь регіон у майбутньому. Арабські держави можуть надати важелі впливу, щоб представити таке політичне бачення США та ЄС, які, своєю чергою, можуть змусити ізраїльтян обговорювати з нами майбутнє.

Переклад з англійської Наталії Сліпенко

Ріяд аль-Малікі

Ріяд аль-Малікі (Riyad al-Maliki) – міністр закордонних справ Палестинських територій з 2007 року. У минулому – професор і завідувач кафедри цивільного будівництва Бірзейтського університету. Він також був засновником і директором Палестинського центру поширення демократії та розвитку громад «Панорама».